

<p>Силабус курсу</p> <p>«Культура та релігія туристичних регіонів»</p> <p>Освітній ступінь: бакалавр Галузь знань: 24 Сфера обслуговування Спеціальність: 242 Туризм Освітньо-професійна програма: Туризм Кількість кредитів: 4 Рік підготовки: 3 Компонент освітньої програми: вибіркова навчальна дисципліна Мова викладання: українська</p>	
---	--

Керівник курсу

доцент, кандидат філософських наук Ханас Уляна Ярославівна

Контактна інформація – (ulyana.hanas@uzhnu.edu.ua)

Опис дисципліни

Мета і завдання дисципліни

Мета початкової дисципліни «Культура та релігія країн світу» - розглянути сутнісні культурно-релігійні особливості туристичних регіонів, сформувати у здобувачів розуміння поліфонічної картини світової культури та релігії, єдності та багатоманітності світового культурного простору та використання і врахування таких особливостей у туристичній діяльності.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- сформувати у здобувача вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» компетентності, які є достатніми для виконання професійних обов'язків за спеціальністю «Туризм» ;
- забезпечити повне досягнення студентами програмних компетентностей та очікуваних результатів навчання за дисципліною «Культура та релігія країн світу» .

Навчальний контент

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічний аналіз проблеми культурного впливу духовно-релігійних традицій

Тема 1. Духовно-релігійні традиції у культурі сучасного світу та їх наукове осмислення

Співвідношення понять «культура», «релігія», «духовність», «традиція». Різноманітність понять «культура» та «релігія», наявність «спільного знаменника».

Поняття сакрального. М. Еліаде про дуалізм сакрального та профанного. Сакральне як багатомірне, поліморфне, системне і цілісне явище. Символічний код сакрального у різних

культурах. Вплив релігії на формування певних соціокультурних типів. Сакралізація, її основні ознаки. М. Вебер про типологію релігійного ставлення до світу. Роль релігії у збереженні та зміні традицій. Релігія та мова

Основні епохи в історії християнства. Посткостянтинівська ера. Фундаменталізм та радикалізм. Нові тенденції в сучасному християнстві.

Секуляризація та її складові (вплив науки, світська держава, урбанізація, глобалізація). Д. Белл, М. Бердяєв, К. Доусон, П. Сорокін, П. Тілліх, А. Тойнбі, М. Шелер, К. Юнг про роль релігії у відродженні культури та традицій. Основні тенденції розвитку релігії у XIX–XX ст. . Фактори впливу на роль релігії в сучасному світі.

Географія релігій. Культурні регіони.

Культурні та духовно-релігійні особливості країн світу як фактори туристичної привабливості регіону. Використання матеріальної та нематеріальної культурної спадщини в туризмі.

Змістовий модуль 2. Культурно-релігійні традиції країн Азії та Африки

Тема 2. Культура та духовно-релігійні традиції країн Африки

Просторово-територіальні чинники африканського типу культури. Культурно-географічні регіони Африки. Універсальні цінності та цивілізаційна специфіка країн Африки. Інтеграційна роль культури в сучасній Африці. Сучасні тенденції міжкультурного спілкування. Афроцентризм (панафриканізм) і негритюд.

Поширення ісламу і проісламські (ісламські) держави на території тропічної Африки. Традиційні релігії Африки, їхні форми: фетишизм, тотемізм, анімізм, культ предків. Ведівство та чародійство як форми африканських релігій. Полідемонічні релігії. Політеїстичні релігії. Релігії зулу, йоруба. Магія вуду.

Кимбангізм як синтез західного християнства з релігійними віруваннями Африки. Релігійні вірування і обряди народів Африки.

Культура і мова. Лауреати Нобелівської премії з літератури.

Живопис, архітектура, скульптура та декоративно-прикладне мистецтво Африки. Глиняні палаци в Дагомеї. Великий храм в Зімбабве. Палац Оби в Беніні.

Поняття краси людини. Керамічні портрети культури Нок. Пластика Іфе.

Тенденції в розвитку музики, театру, танцю. Африканський фольклор, музика і танець народів Африки. Джаз: африканські музичні традиції в просторі європейської культури. Сучасні африканські театр та кінематограф.

Тема 3. Своєрідність релігії та культур Близького Сходу та Північної Африки, традиції арабо-мусульманської цивілізації

Близький Схід як колицка цивілізацій. Культурна спадщина арабо-мусульманської цивілізації. Класичні підходи до вивчення арабо-мусульманської середньовічної культури. Специфічні особливості традицій мусульманського Сходу. Змішання культур в Мавританській Іспанії. Поширення в Європі мусульманської культури.

Духовно-релігійні традиції Месопотамії. Витоки Біблії у епічних текстах Шумеру. Стародавній Єгипет. Міф про Осіріса. «Книга мертвих». Реформи Ехнатона та перша спроба

монотеїзму. Зороастризм в Ірані. Пам'ятки еліністичної епохи на території Близького Сходу. Іудаїзм як перша монотеїстична релігія. Каббала. Головні ідентитети арабо-мусульманського культурного світу: релігія іслам і арабська мова. Іслам як система духовноціннісних орієнтирів. Напрями в ісламі: сунізм, шіїзм, суфізм. Символіка ісламу. Священні міста та матеріальні святині ісламу. Традиції іудаїзму та християнства в ісламі.

Розвиток науки та філософії. Культ знань в епоху середньовіччя.

Особливості художньої культури арабо-мусульманського світу. Риси арабського кінематографа. Арабська мова. Головні архітектурні форми в культурі мусульманства (мечеть). Палац Альгамбра - славнозвісний архітектурний ансамбль XIV ст. в Гранаді. Орнаментальне мистецтво арабески, морески.. Книжкова мініатюра.

Музика, її релігійна складова. Прикладне мистецтво мусульманського світу: текстильне виробництво, килимарство, виготовлення кераміки та зброї, вироби з металу, різьблені вироби з цінних порід дерева і слонової кістки, сірійське скло. Релігійно-побутова культура арабо-мусульманського світу: звичаї, обряди. Місце і роль жінки в суспільстві.

Тема 4. Культура та духовно-релігійні традиції країн Індії

Характеристика основних етапів культури Індії Джерела історії культури Стародавньої Індії. Релігійний критерій періодизації історії культури Стародавньої Індії. Етнокультурне розмаїття і цілісний духовний феномен давньоіндійської культури. Династії Маур'їв. Харапська цивілізація.

Ведична релігія. Повсякденне життя, мораль та система варн. Еволюція брахманізму. Індуїзм, джайнізм. Релігія буддизму. Сикхізм як індо-мусульманське релігійне вчення. Суфізм. Йога – найдавніша система досягнення повної гармонії людського існування. Лікувальна школа аюрведа. Вплив релігії на давньоіндійську філософію та науку.

Образотворче мистецтво як синтез архітектури, скульптури, живопису. Інтер'єр та декор храмів. Релігійно-міфологічні сюжети та символи у давньоіндійському мистецтві. Печерне зодчество і фрески Аджанти. Скальні храми Еллори. Чайт'я - буддійський печерний храм. Скульний храм Кайласанатха. Мавзолей Тадж-Махал.

Писемність і література. Мистецтво Індії: драматургія, театр, своєрідність музики та поезії. Символіка танців та релігійних обрядів в Індії. Індійське кіно. Ужиткове мистецтво Індії. Кулінарні традиції. Традиційний індійський одяг.

Ненасильницька діяльність Д.Неру.

Тема 5. Культура та релігійні традиції Китаю

Культурно-географічні регіони Китаю. Джерела історії культури стародавнього Китаю. Типові риси старосхідної культури і самобутність культури Китаю. Мовні особливості Китаю.

Виникнення основних філософсько-релігійних систем Китаю. Оформлення канонів і основних положень даосизму, моїзму, легізму. Перетворення конфуціанства з морально-етичного вчення в політичну ідеологію. Системи буддистських монастирів. Традиційні релігійно-міфологічні уявлення давніх китайців. Релігійний симбіоз конфуціанства, даосизму, буддизму. Чань-буддизм. Китайська наука і техніка.

Китайський традиційний живопис. Вишивка по шовку. Особливості образотворчого мистецтва, народний лубок, гравюра. Особливості китайської архітектури. Садово-паркова архітектура. Велика китайська стіна. Китайська музична нотація (на основі ієрогліфів). Музичні інструменти, оркестрове виконання. Китайський театр. Кінематографічний діалог Китаю і США. Порцеляна. Зразки китайської порцеляни в музеях України. Матеріальна і побутова культура Китаю. Паперові вироби. Народні ремесла.

Культу Китаю. Китайські свята. Особливості проведення дозвілля. Китайська кухня. Одяг і прикраси. Сучасний Китай: поєднання культурних традицій і новацій.

Тема 6. Японська культура

Характеристика основних етапів культури Японії. Особливості японського національного характеру; стереотипи поведінки та мислення. Національні символи та цінності японської культури.

Релігійне життя Японії: синтоїзм, буддизм і конфуціанство. Роль релігії у збереженні самобутності японської культури.

Розквіт аристократичного мистецтва. Самурайська культура. Військові мистецтва. Зародження міської культури. Японія як торгова марка: японський етикет, японський менеджмент, японська якість. Феномен японізації Заходу.

Японська музика і танець. Японський традиційний живопис. Самобутність японської архітектури. Храми Японії. Найбільші замки Японії. Мистецтво виготовлення глиняних фігур «ханіва». Національний живопис «ямато-е». Японське сценічне мистецтво. Японські театри Но і Кабукі. Музика. Ляльковий театр Дзерурі. Техніка гравюри «укійо-е». Нецке – мініатюрна скульптура японських майстрів. Особливості становлення та розвитку японського кінематографу. Творість Акіро Курасави. «Аніме» та «манга». Ландшафтний сад. Знамениті сади Кіото. Художні ремесла (лиття, кераміка, фарфор, ткацтво, ікебана, бонсай, орігамі, темарі).

Чайний ритуал. Одяг. Японська кухня.

Особливості культури Кореї, Непалу, В'єтнаму, М'янми, Таїланду, Лаосу, Камбоджі, Кампучії. Значення і роль культури далекосхідних країн для сучасного світу.

Змістовий модуль 3. Культурно-релігійні традиції країн Європи та Америки

Тема 7. Європейські культурні традиції

Різноманітність культурно-релігійних традицій європейських народів. Язичництво. Іудаїстсько-християнська традиція та витоки європейської культури. Антична складова культури Європи. Візантійська духовно-релігійна традиція як ланка між античністю та Середньовіччям.

Католицька церква, її роль у формуванні культури та способу життя європейських народів. Християнський світ та проблема єдиної Європи. Хрестові походи: Захід проти мусульманства та православного Сходу. Приклади мирного співіснування культур і релігій на півдні Італії в епоху Середньовіччя. Реформація та її культурне значення у житті Європи. Протестантська етика і розвиток капіталізму у Європі. Перетворені форми європейської духовно-релігійної традиції у контексті секуляризації та атеїзму.

Регіональні особливості культури Європейського континенту. Елітарна та масова культура Європи. Гуманістична спрямованість європейської культури. Глобалізаційні процеси в сучасній європейській культурі.

«Культурні столиці» Європи. Архітектурні стилі та їх генеза. Архітектурні перлини Європи. Діючі королівські палаци Європи як туристичні об'єкти. Скульптура та живопис. Всесвітньовідомі музеї Європи. Музичне і танцювальне мистецтво. Театр і кіно. Арт-хаусне кіномистецтво. Мода. Культурні та мистецькі виставки, аукціони. Конкурси і фестивалі Європи.

Тема 8. Духовно-релігійні корені культури слов'ян

Проблема витоків слов'янської спільності у сучасній науці. Стародавні слов'янські культури, вірування та спосіб життя. Своєрідність язичництва слов'ян. Особливості прийняття християнства слов'янськими народами. Православ'я у Київській та Литовській Русі. Феномен Бориса і Гліба. Духовно-культурне значення християнської релігії та церкви.

Відповідь на виклик католицизму. Іван Вишенський. Костянтин Острозький. Петро Могила. Православ'я та греко-католицизм у формуванні української національної ідентичності. Доля православ'я у Росії. Концепція «Третього Риму». Відродження культурно-духовних цінностей.

Мистецтво і його роль у національному самоусвідомленні духовних цінностей. Етнічна культура. Художнє мистецтво, архітектура, музика, театр, кіно. Архітектурні ансамблі, замки, палаци. Народні традиції, звичаї, обряди. Декоративно-ужиткове мистецтво. Сучасне українське мистецтво.

Культура Білорусі. Культура Польщі. Культура Болгарії. Культура Хорватії.

Тема 9. Латиноамериканський культурний регіон

Характеристика основних етапів культури Латинської Америки. Історико-етнографічне районування латиноамериканського культурного регіону: Центри американських цивілізацій. «Індоамерика» і культура «індіанізму». «Євроамерика» і «креолізм». Зіткнення ціннісних орієнтацій.

Релігії Латинської Америки.

Основні характеристики латиноамериканського мистецтва. Культура і мистецтво ацтеків, інків, майя, мочико, чоко. Храми XVI ст. у віце-королівстві Гренада. Фортеця Саксауман. Гігантські малюнки в пустелі Наска. Писемність і література Латинської Америки. Музика, театр і кіно Латинської Америки. Латиноамериканський фольклор. Звичаї і свята, карнавали, танцювальні марафони і фестивалі.

Декоративно-прикладне мистецтво Латинської Америки (кераміка, ткацтво, вироби зі золота).

Тема 11. Розвиток культури країн Північної Америки

Періодизація північноамериканської культури. Характеристика основних етапів культури США та Канади. Вплив інтелектуальних шукань Європи на американську культуру.

Північноамериканська модель культури; прагматизм, індивідуалізм. Ментальні і ціннісні особливості північноамериканців. Особливості мови США - American English. Міська культура. Феномену етнічного плюралізму як специфічної риси американської реальності. Підвищення якості життя та переоцінка традиційних цінностей. Революція в манерах і моралі. Лібералізм і мультикультуралізм. Сучасна культура США та Канади.

Релігійна характеристика Північної Америки. Квакери та їх духовна література. Сучасна релігійна ситуація в Північній Америці.

Специфічні риси художньої культури автохтонного населення Північної Америки. Особливості північноамериканського живопису, скульптури, архітектури, театру, кіно, музики. Енді Ворхолл – «батько» поп-арту. Сучасна архітектура. Бродвейський театр. Особливості кіноіндустрії США та Канади. Мультфільми У. Діснея (29 призів Оскара). Діснейленд. Особливості музики США й Канади. Самобутній характер північноамериканської матеріальної культури. Технічні досягнення Північної Америки.

Декоративно-ужиткове мистецтво Північної Америки. Свята США та Канади (народні, релігійні, офіційні). Обряди і звичаї. Особливості проведення дозвілля. Кухня США і Канади. Одяг і прикраси.

Тема 11. Самобутність культури народів Австралії та Океанії народів

Загальна характеристика австралійського та тихоокеанського культурного регіону. Культура австралійських аборигенів.

Релігія Австралії та Океанії. Вірування австралійських аборигенів.

Специфічні риси художньої культури Австралії та Океанії. Особливості живопису, скульптури, архітектури, театру, кіно, музики.

Декоративно-ужиткове мистецтво Австралії та Океанії. Свята, обряди і звичаї. Кухня. Одяг і прикраси.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
Інтегральна ІК	Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері обслуговування як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов
ЗК02	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
ЗК07	Здатність працювати в міжнародному контексті
СК 3	Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал регіонів і локальних територій
СК 14	Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці
ПРН 02	Знати предмет і завдання, функції і структуру, основні терміни, принципи і концепції навчальної дисципліни
ПРН 02	Знати особливості культури та духовно-релігійних традицій країн світу за регіонами
ПРН 02	Вміти сприймати культурно-релігійні традиції та звичаї інших країн, толерантно ставитися до культурних, національних, расових, конфесійних відмінностей; здатність до міжкультурних комунікацій у туризмі
ПРН 05	Розуміти культурні туристичні ресурси та духовно-релігійні відмінності країн світу
ПРН 05	Оперувати інформацією щодо культурно-релігійних традицій країн у туристичній діяльності
ПРН 05	Оцінювати унікальність і привабливість культурних туристичних ресурсів країн світу
ПРН 14	Аналізувати процеси та тенденції культурно-релігійного середовища народів світу

ПРН 14	Передбачати і пояснювати поведінку людей через розуміння їхньої культури, звичаїв, традицій, цінностей
ПРН 14	Планувати туристичну діяльність з врахуванням культурного релігійних відмінностей країн світу
ПРН 14	Оцінювати сучасний стан та особливості розвитку туризму на територіях з врахуванням культурно-релігійного різноманіття

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Абрамович С.Д., Тілло М.С., Чікарьова М.Ю. Культурологія: Навч. посіб. К.: Кондор, 2005.
2. Абрамович С.Д., Чікарьова М.Ю. Світова та українська культура: Навч. посіб. Л.: Світ, 2004.
3. Антофійчук В.І. Культурологія: Термінологічний словник. 2-е вид., випр. і допов. Чернівці: Книги XXI ст., 2007. 160 с.
4. Багацький В.В. Культурологія: історія і теорія світової культури ХХ ст.: Навч. посіб./ В.В.Багацький, Л.І. Кормич. 2-е вид., перероб. і допов. К.: Кондор, 2007. 302 с. 6.
5. Гатальська С.М. Філософія культури: Підручник. К.: Либідь, 2005.
6. Дуда Н.М., Тарасенко О.О. Світові релігії: навч. посібник для студ. вищих навч. закл. III-IV рівнів акредитації / Національний лісотехнічний ун-т України. Кафедра соціології та культурології. Львів: ЗУКЦ, 2008. 200 с.
7. Європейська та українська культура в нарисах: Навчальний посібник/ за ред. І.З. Цехмістро та ін. К.: ЦНД.2003.
8. Ігнат'єв П.М. Країни Азії: особливості культури та побуту / П.М. Ігнат'єв. Чернівці, 2011. 423 с.
9. Корінний М.М. Короткий енциклопедичний словник з культури. К.: Україна, 2003. 384 с.
10. Культурологія: Навчальний посібник/ за ред. А.Г.Банакурського, Г.С.Краснопутського, Л.Л.Сауленка. К.: Професіонал, 2005.
11. Культурологія: Навчальний посібник/ Т. Б. Гриценко, С. П. Гриценко, А.Ю.Кондратюк і ін. К.: Центр навч. літератури, 2007.
12. Культурологія: Теорія та історія культури: Навчальний посібник/ За ред. І.І.Тюрменко, О.Д.Горбула К.: Центр навч. літератури, 2004. 368 с.
13. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навчальний посібник для студентів вузів/ Ред. А.В.Яртись, В.П.Мельник. 2-е вид., перероб. і допов. Львів: Світ, 2005. 568с.
14. Подольська Є.А., Лихвар В.Д., Іванова К.А. Культурологія. К., 2005.
15. Релігії світу: Пер. з фр./П.Балта, Ж. Бонтам, Ф.Клеман. К.: Махаон Україна, 2009. 260 с.

16. Релігія в сучасному світі: Матеріали до курсу релігієзнавства. За ред. Г. Зімоня/з пол. перекл. Г. Теодорович. Львів: Свічадо, 2007. 504 с.
17. Світова художня культура: Від первісного суспільства до початку середньовіччя: Навчальний посібник для педагог. вузів/ О.П.Щолохова, С.В.Шип, О.Л.Шевнюк, О.М.Семашко. К.: Вища школа, 2004. 175 с.
18. Степовик Д. Релігії, культури і секти світу: посібник з релігієзнавства і сектознавства. К.: Бібліотека українця. 1997. 246 с.
19. Ткачук П.Д. Історія первісного суспільства, стародавнього сходу й античних цивілізацій у термінах, назвах, поняттях і датах. Посібник. Луцьк: Вид-во "Волинська обласна друкарня", 2003.
20. УСЕ Універсальний словник енциклопедія/ Гол. ред. ради чл.-кор. НАНУ М. Попович.3-тє вид., перероб., допов. –Київ: Все ужито, Новий друк, 2003.
21. Художня культура світу: Арабо-мус. культур. регіон. Африк. культур. регіон. Індійс. культур. регіон. Далекосхід. культур. регіон. Латиноамер. культур. регіон. Північноамер. культур. регіон / Н. Миропольська, Е. Белкіна, Л. Мосол та ін. К., 2003.
22. Чорненський Я.Я. Культурологія. Теорія. Практика. Самостійна робота. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 392 с.
23. Шевнюк О.Л. Культурологія: Навч. посіб. К.: Знання-Прес, 2004. 353 с.
24. Шейко В.М. Історія української культури: Навч. посібник/ В.М.Шейко, Л.Г.Тишевська; Наук. ред. В.М.Шейко. К.: Кондор, 2006. 408 с.

Додаткові

1. Божук Т. Релігійний туризм: становлення і функціонування // Географія і туризм: європейський досвід: Мат. III міжнар. конф. (Львів-Брюховичі, 9- 11 жовтня 2009 р.). Львів, 2009. С.27-30.
2. Божук Т. Формування релігійно-туристичної індустрії // Географія та туризм. 2011. Вип.14. С. 132-136.
3. Васіна З. Український літопис вбрання. Т. 2. Книга-альбом. К.: Мистецтво, 2003. 206 с.
4. Волошко І.Є. До проблеми прогнозування культурного розвитку людства// Наука. Релігія. Суспільство. 2006. № 2. С. 196-198.
5. Говдя В.С. Перлини французької архітектури// Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. 2004. № 2. С. 29-30.
6. Головащенко, Сергій Іванович. Історія християнства [Текст] : курс лекцій: Навч. посібник для студ. гуманітарних спец. вищ. закладів освіти / С. І. Головащенко. К. : Либідь, 1999. 352 с.
7. Грінчак Г.П. Давня Греція: архітектура, скульптура та прикладне мистецтво// Історія. 2005. № 2. С. 47-51.
8. Денисенко В. Феномен Петра Могили як фундатора КиєвоМогилянської академії// Пам'ять століть. 2006. № 2. С. 36-43.
9. Еспозіто Д., Ісламська загроза. Міф чи реальність? / Переклад з англійської І. Саповського. Львів: Кальварія, 2004. 356 с.

10. Єрмановська, Ганна Едуардівна. Релігії народів світу [Текст] : [енциклопедія] / Г. Е. Єрмановська. Київ : Укрвидавполіграфія, 2014. 319 с.
11. Історія української культури. У 5-ти т. Т. 3. Українська культура другої половини XVII – XVIII століть. Александрович В.С., Борисенко В.Й., Виврот Т.М. та ін. К, 2003.
12. Історія української культури. У 5-ти т. Т. 4. Книга 2. Українська культура XIX століття. Бондар М.П., Загайкевич М.П., Пилипчук Р.Я. та ін. К, 2005.
13. Костомаров М.І. Слов'янська міфологія. К.: Наукова думка, 1994. 286 с.
14. Лелюк О.І. Архітектурні перлини Англії// Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. 2004. № 1. С. 43-44.
15. Лінч, Джозеф Г. Середньовічна Церква. Коротка історія. / Пер. з англ. В. Шовкуна. К.: Основи, 1994 492 с.
16. Лубський, Володимир Іонович Історія релігій [Текст] : підручник для студ. вищих навч. закл. / В. І. Лубський, М. В. Лубська. К. : Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка, 2007..Т. 1. К.: ВПЦ "Київський університет", 2007. 383 с.
17. Олександра М., Голованів С. Скульптура і архітектура Стародавнього Дворіччя (Межиріччя)// Історія в школі. 2004. № 9. С. 26-30.
18. Парсек Т. Трипільська культура// Українська культура. 2004. № 11-12. С. 27-30.
19. Фрис В.Я. Історія кириличної рукописної книги в Україні. Львів, 2003. 188 с.
20. Фукуяма Френсіс Кінець історії і остання людина. URL: <https://jak.koshachek.com/articles/chitati-bezkoshtovno-knigu-kinec-istorii-i.html>
21. Хантінгтон С. Зіткнення цивілізацій. 640 с.
22. Харарі Юваль Ной 21 урок для 21 століття
23. Athos Receives Over 1 Million Tourists Annually: [Electronic resource]. URL: <https://greece.greekreporter.com/2011/03/25/athos-receives-over1-million-tourists-annually>
24. Eidelman B., Fakhrutdinova L., Bunakov O., Gabdrakhmanov N., Grigorieva E. Religious tourism in the tourism system // Revista San Gregorio, 2017. – № 20, P. 97-102.
25. First UNWTO International Congress on Tourism and Pilgrimages explores the link between tourism and spiritual routes [Electronic resource]. URL: <https://www.unwto.org/archive/europe/press-release/2014-09-16/first-unwtointernational-congress-tourism-and-pilgrimages-explores-link-be>
26. Global travel and tourism industry Statistics & Facts [Electronic resource]. URL: <https://www.statista.com/topics/962/global-tourism>
27. History of Mount Athos [Electronic resource]. – Access mode: <https://mountathos360.com/en/istoria/>
28. International Tourism Highlights 2019 Edition [Electronic resource]. – URL: <https://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/9789284421152>
29. Mount Athos – History and Cultural Relations [Electronic resource]. – URL: <https://www.everyculture.com/Europe/Mount-Athos-History-andCultural-Relations.html>
30. Pilgrimage Tourism And Its Economic Dimensions Tourism Essay [Electronic resource]. URL: <https://www.ukessays.com/essays/tourism/pilgrimage-tourism-and-its-economic-dimensions-tourism-essay.php>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (зокрема й із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Оцінювання

Перевірка рівня навчальних досягнень здобувачів з дисципліни «Культура та релігія країн світу» здійснюється на основі результатів **модульних та підсумкового (залік) контролів**.

Для оцінювання знань здобувачів будуть використані наступні групи методів контролю:

1. Методи усного контролю (відповідь здобувача на окреме питання теми у індивідуальній та фронтальній формах; бесіда під час роз'яснення проблемного питання; захист презентації або проєктів).
2. Письмовий контроль (виконання тестових завдань та індивідуальної роботи; поточна контрольна робота, модульна контрольна робота).

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Модульний контроль складається з поточного контролю та модульного контрольного оцінювання. Упродовж семестру проводяться два модульні контролі, обов'язкові для всіх здобувачів. Модульний контроль (МК) №1 включає навчальний матеріал змістових модулів 1-2 (теми 1-6), а МК№2 відповідно змістового модуля 3 (теми 7-11), таблиця 2. У цій таблиці наведено також максимальну кількість балів з кожної теми, яку може отримати здобувач. Після проведення останнього заняття за кожним модулем, відповідно до розкладу, проводиться модульна контрольна робота.

Поточний контроль знань здійснюється за такими складовими: перевірка знань здобувача на семінарських заняттях, контроль за виконанням індивідуальних завдань та самостійної роботи. Кожен вид навчальної роботи здобувача оцінюється певною кількістю балів відповідно до нижче наведених **основних критеріїв**. Сумарна кількість балів за кожен вид навчальної діяльності наведена в таблиці 1.

Оцінюються:

- усні відповіді на семінарських заняттях;
- активність у дискусіях, вміння обґрунтовувати та відстоювати свою думку;
- виконання практичних завдань;
- контрольні тестування;
- підготовка рефератів та їх захист;

- підготовка усних доповідей;
- підготовка презентації та її захист;
- підготовка проекту та його захист тощо.

Максимальна оцінка поточного контролю становить 50 балів.

Таблиця 1.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	5	25	5	25
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	2	6	2	6
Реферат / усна доповідь	3	9		
Презентація	2	10	1	9
Підготовка і захист проекту			1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Модульне контрольне оцінювання (МКО) проводиться в письмовій формі. Завдання для МКО включає два теоретичні питання (кожне оцінюється тах 15 балів) і двадцять тестових завдань (тах 20 балів). **Максимальна кількість балів за МКО – 50.**

Сумарна кількість балів модульного контролю визначається як середнє арифметичне балів за два модулі і складає максимум 100 (таб. 2).

Таблиця 2.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне оцінювання та індивідуальна робота						Сума
Модуль 1						
Поточне оцінювання						
T1 9 б.	T2 9 б.	T3 8 б.	T4 8 б.	T5 8 б.	T6 8 б.	50
Модульне контрольне оцінювання №1						50
Разом за модуль 1						100
Модуль 2						
Поточне оцінювання						
T7 9 б.	T8 9 б.	T9 9 б.	T10 9 б.	T11 9 б.	T12 5 б.	50
Модульне контрольне оцінювання №2						50
Разом за модуль 2						100
Модульний контроль						100
Підсумкове оцінювання (екзамен)						100

Допуск здобувача до підсумкового контролю знань здійснюється відповідно до діючих в університеті вище зазначених положень.

Підсумковий контроль (залік) проводиться у відповідності розкладу заліково-екзаменаційної сесії, в комплексній (або усній) формі.

Підсумковий контроль проводиться за навчальним матеріалом, визначеним цією робочою навчальною програмою у повному обсязі. До екзаменаційного білету включено три теоретичні питання.

Максимальна оцінка з підсумкового (семестрового) контролю становить 100 балів.

Бали, які отримав здобувач конвертуються в підсумкову оцінку з дисципліни у відповідності до шкали оцінювання (таблиця 3).

Таблиця 3

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю

			повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів з навчальної дисципліни, є:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- характер відповідей на поставлені питання (вичерпність, чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння оперувати фаховою інформацією, і насамперед визначеною обсягом програми цієї навчальної дисципліни;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- здатність формулювати власні аналітичні висновки та оцінки різних аспектів предмету вивчення цієї дисципліни.

Оцінювання результатів усіх форм контролю передбачено у 100-бальній шкалі.

До силябусу додаються навчально-методичні матеріали з дисципліни, що знаходяться у відповідному контенті на системі електронного навчання Moodle